

Steenuilen in Groningen: de stand van zaken in het kort

Jan van't Hoff - Steenuilwerkgroep

Het aantal broedparen

Vorig jaar (2000) kwamen in Groningen twintig paar Steenuilen voor. In 1995 waren dat er nog zeker 48. De achteruitgang, die in de loop van de jaren tachtig is begonnen, gaat dus nog steeds door. Sinds die tijd is het aantal broedparen met 95% gedaald (zie fig. 1)

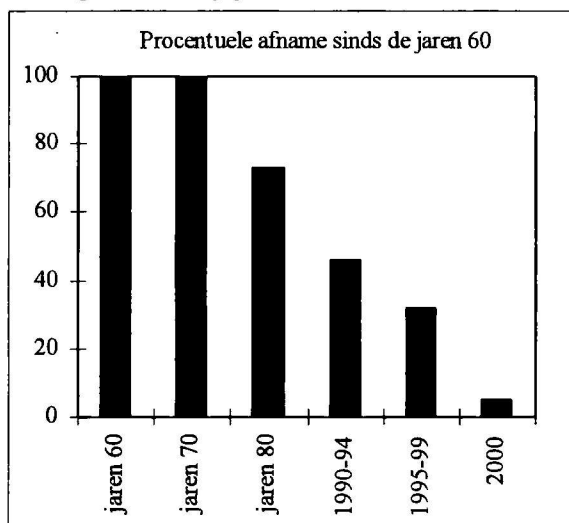

Fig.1 De procentuele afname sinds de jaren 60.

Waar komen ze voor?

De meeste Steenuilen broeden in Noord-Groningen. Met name in het gebied tussen Appingedam en Godlinze en in de omgeving van Niehove - Oldehove. Verder komen verspreid nog enkele paren voor in het ZWK, Westerwolde en Midden-Groningen.

Broedplaatsen

Evenals de Kerkuil is de Steenuil in Groningen een echte broedvogel van boerderijen. Vrijwel

alle Steenuilen broeden onder de rieten daken van boerderijen. Hier vinden ze volop ruimte om overdag te rusten en om te nestelen.

Niet alleen zijn ze buitengewoon trouw aan de broedplaats, als standvogel kunnen ze bovendien het hele jaar door worden waargenomen. Steenuilen kunnen vele jaren achtereenvolgend op dezelfde boerderij broeden. Andere geschikte nestplaatsen zijn oude knotbomen, boomholten bijvoorbeeld in hoogstamboomgaarden, en nestkasten.

Steenuilen jagen in de directe omgeving van de broedplaats. Bij voorkeur langs de randen van kleine, extensieve graslandjes. Bij het jagen wordt veelvuldig gebruik gemaakt van vaste zitposten in de vorm van knotbomen, oude vruchtbomen of afrasteringspaaltjes.

Voedse1

De belangrijkste prooien zijn muizen. Het hele jaar door worden verder veel regenwormen, insecten (vooral kevers) en oormwormen gevangen. Ook mollen worden niet versmaad.

Oorzaken achteruitgang

In de afgelopen decennia hebben zich grote veranderingen in het landschap voltrokken. Voor de Steenuil heeft het verdwijnen van kleinschalige structuren, dwz de combinatie van kleine, extensieve graslandpercelen met oude knotbomen en boomgaardjes, negatief uitgekapt. En wellicht het verminderde prooiaanbod in de graslanden. Uit onderzoek van de Steenuilwerkgroep blijkt dat de afname

Juvenile Steenuil, Anjum 19 aug. 2000.

foto Oane Tol

van de laatste jaren vooral het gevolg is van de toegenomen afstanden tussen de paren (isolatie-effect). Nieuwkomers en jonge Steenuilen vestigen zich bij voorkeur binnen gehoorafstand (650 m) van aanwezige broedparen. Bij de aanwezige Steenuilen bedraagt de gemiddelde afstand tot het dichtstbijzijnde paar 2,9 km.

Beschermingsmaatregelen

Samen met de Stichting Landschapsbeheer Groningen en met financiële steun van de Provincie Groningen worden veel beschermingsmaatregelen uitgevoerd in de wijde omgeving van Oosterwijtwerd en Oldehove. Met als doel om de laatste bolwerken te behouden en te vergroten. De maatregelen bestaan uit onderhoud aan en de aanplant van boomgaarden en knotbomen, het plaatsen van nestkasten en het geven van vergoedingen voor randenbeheer.

De Steenuilwerkgroep

Voor meer informatie of voor het doorgeven van waarnemingen kunt u terecht bij Jan van 't Hoff (0596-571832 of j.vant.hoff@freeler.nl) of kijk op www.steenuilgroningen.nl.

Ook voor bouwtekeningen van nestkasten en uilvriendelijke muizenkistjes (gifbakjes) kunt u bij de werkgroep terecht.

*Jan van't Hoff
Stadsweg 65
9918 PL Garrelsweer
tel. 0596-571832*

Ill. Rein Hofman